

SZERKESZTŐI IRODA:

Békáscsaba 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
8 frt. Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az obstrukció.

Fogadok egy vak lóba, hogy Bekáscsaba röpiraton törí a fejét. E röpiraton mindenek előtt statisztikái lesznek arról, hogy hány szó beszélt a közigazgatási javaslatról, melyik hány percet vett igénybe, mindenik perc hány krajczárjába érte az országnak; mindenik szónok hány forintjába, s az általános vita hány ezerbe.

A Lloyd már is emlegeti a borzástó igazságok ezek. Csak az a furcsa, hogy épen most jut a kormány párt eszébe. Mikor a diplomáciai eszélynek látszó bőkezűségével milliókat szórta el fegyverekre; mikor újabb milliókat adott ki a töltnyekre; mikor belátja, hogy ezek a töltnyekhez kisebb kaliberű fegyverek szükségesek, s milliókat pusztítanak új fegyverek beszerzésére; mikor milliókat költenek füstnélküli lóporra s aztán észreveszik, hogy ágyúknak anyaga szétrepedez azon lópor hatás alatt; mikor milliókkal építnek Pólabán várerődítéseket és páncélos hajókat, holott nem vagyunk tengeri hatalmasság; mikor milliókkal szerelik föl a galicizai várakat, de Erdély megvédésére egy fillért sem adnak; mikor milliókat fecsérelnek el Bosznia okkupálására s most azt sem tudják, hogy mit csináljanak vele, s közjogiilag hová illeszkedik; mikor milliókat dugnak a tengerbe Fiuménál, a nélkül, hogy magyar udvartartást mernének felállítani; mikor milliókat költöttek el azon bachhuszárók nyugdíjaira, kik idejöttek, hogy igába hajtsák Magyarországot; mikor milliókba kerül évenként az ellenséges osztrák kormányok által csinált és épen ellenünk, a mi veszedelmünkre és megfojtásunkra csinált államadósság; no akkor tudnak bölcselkedni, bölcselkedés közben tudnak nagyképűsködni, nagyképűsködés közben tudnak szavazni, s szavazás közben eltudják harácsolni a milliókat.

De ha a Ház ülései tovább tartanak, mint azt a kormány ohajtja: ha az ellenzék mélyreható vitát csinál; ha komoly bírálat alá veszen egy olyan férczművet, melynek minden célja, a nemzeti szabadság kifosztásából áll: akkor bezzeg mindjárt eléáll a takarékoskodás kérdése; akkor már Beksichnek röpiratot kell írni, a „Kolozsvárnak” el kell szörnyülködni, a „Nemzet”-nek meg kell botránkoznia.

És mindenek fölött torokszakadtából kell minden élő, minden eltemetett és minden születendő lénynek kiabálni: obstrukció, obstrukció, obstrukció! Vége a világnak, a vizek befagyának kánikula derekában, a füllemilék megszűnnek énekelni s e helyett dynamit bombákat hajigálnak egymás fejbübjához. Az öreg föld kiesik sarkából, a csendes oceán verré változik, saskeselyűk szállingoznak a kolozsvári főtér statujája fölött, s a mérsáros társulat áruszínei díszes palotákká fuvódnak a nagy templom körül, szivárványos szappanbuborék — módjára.

Főleg pedig vége a parlamentárizmusnak, mert a kisebbség erőszakoskodik és nemis munkálkodásában megakadályozza a többséget.

Igen a parlamentárizmus.

Veszélyben forog a parlamentárizmus.

Mi a parlament?

Egy törvényhozó testület a népképviselői alapján.

Mikor igaz valóság ez az intézmény?

Mikor a nép — mondjuk a nemzet — mondjuk a közakarat van benne és általa képviselve.

Miként lehet a közakaratot képviselni?

Ugy, ha van akarat a választókban, szabad akarat s ennek az akaratnak az ereje kifejezést nyer a többségben.

E tételek fölött még csak vitázni sem lehet. Ám, nem vita tárgya az sem, hogy nálunk az akarat nem nyilvánul szabadon. Egész közigazgatásunk akként van berendezve, hogy a választók akaratát irányozza, befolyásolja, vezesse s ha kell, akadályozza. A választási visszaélésekről, hatalmaskodásról köteteket lehet írni.

A képviselők nagy többsége a kormány kijelölése és a hatóságok erőszakossága folytán jutott a Házba. Ez

által a parlamentárizmus fundamentuma van aláásva.

De mikor az ellenzék és annak hírlapjai erre hívják föl a figyelmet, itt kérnek orvoslást: akkor a kormány párt hallgat, mosolyog, társalog, élceket farag és mindent csinál, csak arra nem gondol, hogy parlamenti élet alszó igaz és szabad értelmében nálunk nincs.

Az ellenzéknek nem feladata egy hitvány férczművet törvényerőre emelni. Az ellenzék megakadályozza a törvényjavaslat letárgyalását. Más eszközt nem használ, csak törvényes eszközt. Eljárása tehát jogosult is, törvényes is, kötelező is. És nem fog viszáriadni az üres vádaskodások sulya alatt hazafias kötelességének teljesítésétől.

B. M.

Politikai hírek.

A harmas-szövetség megújításának a magyar országgyűlésen történő ratifikációjáról szól a Mémorial Diplomatique legközelebb. Felhozza, hogy Ugron Gábornak, a magyar képviselőház e szívesen hallgatott tagjának interpellációjára a miniszterelnök köteles lesz legkésőbb harmincz nap lefolyása alatt megadni választást. Az most a kérdés, hogy Szapáry Gyula gróf hogyan oldja meg azt a feladatot, hogy a szövetség megújításának feltételeit, mint ezt az egyezkedők kívánták, elhallgassa, másfelől mégis eleget tegyen az 1867. XII. t.-cz. ama kívánalmának, hogy minden nemzetközi szerződés a magyar képviselőház ratifikációjára alá terjesztendő. A volt miniszterelnök a kecske és a kaposzta ismert meséjét nagyon egyoldalul oldotta meg, mond a M. D., akként, hogy az 1867-iki kiegyezés tompításával a politikai súlyt áthelyezte a delegációra. Vajon követni fogja-e Szapáry gróf előde példáját, ez most a kérdés, és pedig kényes kérdés, mert tudnivaló, hogy a közjogi sérelmek miatt emelt panaszkodat a legmagasabb képviselő is szívesen hallgatja.

Az állam költségvetési előirányzat most folyó összeálltásánál — mint a P. Corr. budapesti levelezője értesül — ragaszkodnak ahhoz az elvhez, hogy az összköltségvetés kerete ki ne terjesztessék, úgy hogy a fedezet, még közepes pénzügyi évben is kielégítő lehessen. A kabinet összes tagjai számolnak Wekerle Sándor pénzügyminiszter amez elvével, hogy a pénzügyi egyensúly veszélyeztetése, avagy megingatása elkerültesék, a miértis a beállítandó új kiadási tételeket ehhez az elvhez alkalmazkazzák.

Napokig kellett vesztegelnem, míg végre egy nagynevű enquettozó paedagógustól megkaptam a tervet. A lelke rajta!

Magamban pedig ezeket gondoltam:

— Kísérletezés, kísérletezés, jó urak!

Ha már a görög nyelvet ki akarjátok küszöbölni: mért nincs bátorságotok egészen eltörölni? Mit adjatok helyette? Éppen semmit. Ha hiány marad utána: majd kipótolja azt az élet, melyhez ugyanis közelebb kellene hozni az iskolákat. Mi szükségünk nekünk, modern kor gyermekeinek, rohanó század sürgő alakjainak oly eszményekre, melyeket már-már alig értünk? Mit nézegetünk mindig hátra? A ki haladni akar, előre kell törnie. Azért ne féljete: a mult mindig kovács marad a jövő kenyere számára, de a pusztító kovács maga még nem kenyér. Oh mily egyszerű igazság, de hiába! A legegyszerűbb igazságokat legkésőbbben értik meg az emberek.

— Ezt hát jól csináltad! kiáltott fel gunyosan Spiaquidri, mikor a szerződésemet olvasta. Tudtam, hogy bolond vagy, de ilyen bolondnak mégsem képzeltelek. Hát azért meggyünk Németország legészakibb pontjára, arra a vad szigetre, Syltre, hogy ott tanulmányozzuk a görög nyelvet. Szóval: felvilágosított, utasítást nem kaphattam senkitől. A magam józan esze után pedig nem mertem indulni, mert tudvalevőleg a magas paedagógiában a józan észnek jut a legkevesebb szerep.

A T. Ház.

— Saját tudósításunk. —

Bpest, jul. 15

Ugy látszik, hogy a közigazgatási vita független harcossáit nem igen fásztja ki sem a kormány párt turnussai, sem a Szapáry makacssága, sem a nyári meleg sem semmiféle ravasz fortélyal kigondolt kormány párti viselkedés. A párt elhatározta, hogy a törvényjavaslatnak bukni kell és e bukás által Szapáry miniszterelnök is szépen alászáll a hatalom polczáról, melyre amúgy sem kiváló tehetségeinél fogva jutott.

A részletes vitát ma a czimkérésnél folytatták és még néhány napig fogják is folytatni. Első szónok Mocsáry Lajos volt, aki az ellenzék tetszése mellett beszélt a javaslat ellen. Mocsáry kijelentette, hogy ha a többség persistál abban, a mit más is cselekszik, akkor az obstrukcio jogosult. A mit a többség most tesz az erőszakoskodás s ezzel szemben jogosult az önvédelem.

Mocsáry Lajos után Herman Ottó tartott egy nagy figyelemmel hallgatott határozati beszédet. Herman Ottó szintén találó vonásokkal rajzolja a javaslat hibáit és veszélyességét s fényesen bizonyítja be, hogy mekkora kárát volna, ha törvényt válnék — a közszabadsági intézményeknek. Herman így végzi beszédét:

A választási rendszer, a bizalom rendszere tette, hogy Magyarország sosem akart forradalmat, de ha a többség behozza a rubrikált társadalmat, akkor a baj magvát hintik el. Nem fogadja el a címet.

Herman Ottót élénken megéljenezte a függetlenségi párt.

Utolsó szónok volt Győry Elek, aki méltán sorakozott a más két jeles szónok mellé. Beszédében hangsúlyozta, hogy a miniszterelnök dacára, hogy ígéretet tett a garanciális törvények benyújtására, — nem tartotta meg a szavát. A miniszterelnök szavaiban egyáltalán bízni nem lehet.

Tekintve az eddigi körülményeket, — Győry Eleknek nagy igazsága van, mert a miniszterelnök ígéretei csakugyan csupán valók arra, hogy az által a hiszékenyeket ámtisa.

Győry határozati javaslatot terjesztett be, melyben követeli a junctimot.

Határozati javaslata a következő:

Tekintve, hogy azon törvényhozási intézkedések között, melyek a 720. sz. bizottsági jelentéssel előterjesztett s általános tárgyalás alapjául elfogadott törvényjavaslat, a kormány működési terve szerint is összeállításban állanak s a melyekre nézve tehát törvényjavaslatok lesznek előterjesztendők, a képviselőválasztási ügyekben való bíráskodásról s ezzel kapcsolatos kérdések rendezéséről, a közigazgatási bíráskodásról, s a fegyelmi jogszabályozásról megalkotandó törvények, —

Egy élet titka.

Wood asszonytól.

Az „Ellenzék” számára fordította AMICA.

ELSŐ RÉSZ.

IV.

Daffodil öröme.

(Folytatás.)

(11)

Hej sok gyümölcsöt adtam és sok süteményt csináltam én Ausztin urfiam. Milyen furcsán fordulnak a dolgok ebben a világban!

Kérem fogadja ki a szobáinkat — úgy fog nekem tetszeni mint ha ismét az öreg gazdátomat szolgálnám.

— Szívesen kivesszem, s örülök, hogy ilyen jó kezekbe jutottam. Most már nem kívánnak bizonyítványokat?

Qualné nevetett. Péter neheztelően dunnyogott. Bizonyítványokat, olyan embertől akit Hunter urak küldtek hozzá!

— Nyolcz shillinget kérek egy hétre — mondá Péter, a feleségére tekintve. És úgy fizesse a hogy tetszik, hetenként, honapoként, évnegyedenként, vagy akár hogy.

— Az kevesebb mint a mennyit gondoltam, — mondá Ausztin az ő őszinteséggel. Hunter Henry ur azt mondta, hogy körülbelül tíz shilling lesz.

De Péter is őszinte volt.

— A szomszédságot is tekintetbe kell venni, a mi nem jó és mi csak ahhoz képest

a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat, a közszabadság biztosítása érdekében állnak szoros kapcsolatban, mondja ki a ház határozatilag:

hogy a 720 számú bizottsági jelentéssel bemutatott, jelenleg tárgyalás alatt levő törvényjavaslat, csak a képviselőválasztási ügyekben való bíráskodásról s a választási törvény némely intézkedésének módosításáról szóló törvényjavaslat továbbá csak a közigazgatási bíráskodásról s a fegyelmi jognak a közigazgatási tisztviselőkre vonatkozólag eszközölendő szabályozásáról szóló törvényjavaslatokkal egyidejűleg terjeszthető szentesítés alá és léphet életbe. Beadja Győry Elek, Ugron Gábor, Törő Kálmán, Irányi Dániel, Szederkényi Nándor, Olaj Lajos, Ilyés Balint, Bartha Miklós, Csányi Sándor, Vécsey Endre, Hevessy Fenekek, Petrich Ferencz, Dobay Antal, Konkoly József, Prónay Dezső.

Ülés végén Ugron Gábor és Horánszky Nándor interpelláltak a miniszterelnököt, a fumei zavargások ügyében. Mindkét interpellációt kísérő beszéd rendkívül sikerült s úgy Horánszkyt mint Ugront az ellenzék helyeslései kísérték.

Szapáry miniszterelnök kijelentette hogy ez ügyben most szerzi az adatokat és a mint készen lesznek mindjárt válaszolni fog ez ügyben.

Hangulat pártkörben.

Bpest, jul. 14.

Gr. Szapáry miniszterelnök, mint hétfőn a szabadelvű párt előtt kijelenté, csak az esetre volna hajlandó a parlamenti tárgyalások elhalasztására egyezni, ha az ellenzék részéről oly határozott nyilatkozat történék, mely biztosítékot nyújtana arra, hogy az államosítási javaslat letárgyalása még a delegációk ülészaka előtt befejezhető. E miniszterelnöki kijelentés kedden képviselőházi körökben s különösen a függetlenségi párt körében élénk beszélgetés tárgyat képezte.

E körök úgy vélekednek, hogy az ellenzéki árnyalatok minden elhatározásának sikere egyedül a függetlenségi párttól függ, mivelhogy csupán e párt képes a törvényjavaslat letárgyalását vagy megakadályozni vagy biztosítani.

E párt azonban — mint vezető férfiai vélekednek egyáltalán nem hajlandó arra, hogy a javaslatnak ez országgyűlésen törvényerőre emelését elősegítse, sőt még azt se látja lehetőségre, hogy a miniszterelnök kijelentését tárgyalás alá vegye mindaddig, míg a garanciális javaslatok egész szövegükben nyilvánosságra nem jönnek — s míg megnyugvást nem nyer aziránt, hogy ezeket a szabadelvű párt komolyan akarja s egészben vagy lé-

adhatjuk ki a lakást. Vannak olyan helyek még pedig nem messze, a hol ilyen szobákért 18 vagy husz shillinget kellene fizetni. De Daffodil örömeben másképpen állanak a dolgok, amiből ez a ház a legjobb részében van. Az előbbi lakónk kilenczet fizetett. Ha az ur 8-al megelégszik, mi is megelégszünk.

Az alku meg lett kötve: Clay Ausztin visszament az állomásra a podgyászjáért. Qualné átszaladt a szomszédságba megmondani, hogy a vacsorában nem vett részt ma este, amiből Péter teheti, de neki sok dolga lesz az új lakóval.

A legszebb és kedvesebb fiatal ember — végző beszédét — olyan, akit öröm lesz kiszolgálni.

— Vigyázz, hogy mit csinálsz, ha idegen a lakótok, — kiáltá az óvatos Stevensné. Ezek a vidékiek nagyon furcsa emberek, nem lehet bennük bízni; néha fizetés nélkül állanak tovább. Ugy-e különös, hogy egyik perczben szállást keresni jön, a másik perczben már elfoglalja?

— Nagyon különös — hagyá helyben Qualné nevetve. Hiszen Hunter Henry ur küldte hozzánk; és az ő titeltükben van alkalmazva.

— Miféle állásba tették? — kérdé Stevensné még mindig kételkedve.

— Ki tudja? Arról bizonyos lehetséges, hogy magassabb állást foglal el mint a mi urunk.

— Ő az uri emberekhez tartozik — fejezte be Qualné. Én ősmertem kis baba korában Férjhez menetelem előtt az ő anyja családjánál laktam. Ugy hasonlít az anyjához, min két borsó szem egymáshoz, és Clayné szégyen volt. — És most megyek — tisztábam hozom az ágát.

Qualné azonban úgy találta, hogy még is képes lesz a vacsorára elmenni; mert miután Ausztin vissza jött, csak átköszöködött.

AZ „ELLENZÉK TÁRCZAJA”.

1891. Július 16.

Uti táskából.

Írta: ENDRÓDI SÁNDOR.

III.

A podgyász szaporodik.

Vesztetemre beléptem a Grill-féle könyveskereskedésbe.

— Hála isten! csakhogy megérkezett a tanár ur! Tessék letlenni. Mennyire vártuk már! Soha jobbkor! Sietős munkára akarjuk felkérni. Tessék rágyújtani s tessék ide figyelni. A görög nyelv bukó félben van. A gymnaziumok ötödik osztálya számára pótló olvasmányokat kell összeszerkeszteni a magyar írók jobb műveiből, némi jegyzetekkel. Önre gondoltunk, vállalja magára, jól megfizetjük, halásák leszünk . . .

— De uraim, én az északi tengerhez sietek, utlulni akarok . . .

— Hisz az egész munka csekélység! Össze lehet állítani az Északitenger partján is. — Igen, de akkor az én gondatlanságom tönkre van téve.

— Oh, csak tiz egyszerű ív! Személyesnek Kármánból, Kőlcseyből, Kazinczyból . . .

— Ezeket az urakat kétségkívül nagyon szeretem, de higgyék meg önök, nem az Északi tenger partjára valók.

— Tessék csak megpróbálni. Még jó-tétemény lesz, hogy ily tömeggyűlés ma-

nyeges részében el nem ejti, mint tette Tiszta miniszterelnöksége alatt.

A cirkulus vicziózus tehát megvan s a részletes tárgyalás most már szakadatlanul folytattni fog. A függetlenségi párt tagjai úgy vélekednek, hogy a részletes tárgyalás ép oly tárgyilagossá és nyugodtan fog e párt által vezetett, mint vezetett az általános tárgyalás.

A kuriai bíráskodásáról szóló javaslatot Szilágyi igazságügyminiszter e hét folyamán még előterjeszti s ha ez egyetemesen jó hatást fog előidézni, ez némileg szelidítheti a pártok közti viszonyt merességét.

Pártlakoma.

Budapest, júl. 15.

A függetlenségi és 48-as párt banket rendezett kedden este abból az alkalomból, hogy tegnap az államosítás fölött megtörtént a szavazás.

A jelen voltak névsora ez: Irányi Dániel, Eötvös Károly, Ugron Gábor, Prónay Dezső, Helfy Ignác, gróf Károlyi Gábor, Holló Lajos, Tulok Benő, Madarász Jenő, gr. Lázár Jenő, Thaly Kálmán, Szalay Károly, Tóth Ernő, Petrich Ferencz, Bartha Miklós, Hevessy Benedek, Ádám Sándor, Pap Elek, Papszász Károly, Csajkos Gyula, Isaák Dezső, Györfy Gyula, Gencsy Géza, Vécsey Endre, Jesezenszky László, Szadovszky József, Fornaszek Sándor, Perczel Miklós, Hójtay Pál, Meszlényi Lajos, Hentaller Lajos, Pázmándy Dénes, Vályi Árpád, Herman Ottó, Szederkényi Nándor, Kiss Albert, Török Kálmán, Ilyés Bálint, Zbóray Béla, Madarász Imre, Domahidy István, Dobay Antal, Nagy Ferencz, Simonfay János, Matkovics Tivadar, Kúrthy Sándor és Olay Lajos.

A pelesenél Irányi Dániel állott fel s kifejté, hogy a párt tegnap erkölcsi győzelmet aratott. Ma újabb hadjárat vette kezdetét és hihetleg az ellenfél kapitulációjával fog végződni, mert most már ijeszgetik a pártot a közvéleménnyel. Kb. a számításban is csalódnak, mert a magyar nép méltányolni fogja a párt nemes küzdelmét s még nagyobb számmal küldi a párt tagjait a parlamentbe. De az albukottak is hazafias kötelességüknek esnek áldozatul. Csak a gyáva katonát riasztja vissza a veszély a küzdelemtől. A párt azzal az összetartással fogja folytatni a küzdelmet, mely e nemzeti szent ügyért a más pártokkal összeforrasztotta. Éljenek a megyék!

Majd Perczel Miklós emelt szót, kinek, mint mondá, szinte része volt a tegnap befejezett küzdelemben. Sajnos, hogy századiknak épp ő hiányzott, — de egy véletlen körülmény akadályozta. A jövőre emeli poharát; remél benne, mert ismeri a népet, — s ez nem hagyja el a hazáért buzgó férfiakat. Éljenek a megyék!

Ezután Vályi Árpád szólott fel s rövid, elmés szavakban három jó kívánságnak adott kifejezést. A mai gyűlésezt azoknak a férfiaknak az összejövetele, kik az önkormányzatért küzdenek.

Három jelenlevő férfiúért, kiknek egyike polgár, a ki régóta meggyőződött mindenkit,

és ismét távozott, miután a Hunter Henry ur ebédre való meghívását elfogadta.

Minden sietőse daczára elűtötte a hatot midőn oda ért.

Hunter Henryné, egy nagyon csinos és nagyon beszédes asszony, mind a két kezét elölbe nyujtva fogadta, s a gyermekeit is figyelmeztette, hogy szívesen lássák, mert „ez az ur mentette meg a papát életét.” — Nem volt ceremonia, egészen en famille fogadták; nem voltak vendégek, s három vagy négy gyermek együtt ebédelt velük az asztalnál.

Ugy látszott, hogy Ausztin mindnyájuknak a kegyét megnyerte. Hunter Henry urali üzleti dolgokról beszélt; a feleségével könnyebb tárgyakra tért; a Hunter Mari rajzaiban, melyeket a leánya dícsérvölge mutatótt meg neki némi hibáira figyelmeztette, s megmutatta, hogy azokat hogy kell jóvá tenni. A két fiúnak az iskolai életéből, s klasszikai tanulmányokról kezdve az apró kifogásokig; s egy szép kis öt éves leánykával játszott, aki a térdét foglalta el s egész idő alatt egy igazi gentleman vele szóteltett finomságával, s szerény tartozkodásával viselte magát.

Hunter Henryné el volt bájoltja általa. — Mit gondol, meg lesz a szállásával elégedve? Kérdé. A férjem azt mondta hogy a Qual Péterék lakását ajánlotta önnek.

— Meg vagyok vele elégedve. Csak azért lakás mert közel van és tiszta. Ugy látszik, hogy Qualné régi barátom.

— Régi barátja! Önnek!

— Ő annak fogadott, és azt mondja, hogy gyermek koromban gyakran ápolt. En egészen megfélekedtem róla, amár most már emlékezem a nevére. Régen az anyám családjának szolgált Kettensford szomszédságában.

— És így Clay Ausztinnak sikerült minden időhaladék vagy nehézség nélkül alkal-

arról, hogy ideje nagy részét, honfitársaiért áldozza, ez Irányi Dániel. A másik régi magyar nemes, ki tud a demokrációt szolgálatában küzdeni, ez Ugron Gábor; a harmadik egy magyar főnemes Prónay Dezső. Ezért a triumvirátusért őríti poharát.

Majd Eötvös Károly kezdett szólni s ecsetel, „hogy színről-színre látván egymást, örül a lelkeknek, de egy barátunk, aki jobban harczolt, mint mindannyian s még sem lehet jelen, — ez Polonyi Géza, kit az isten sokáig éltesen.” A párt perczeig zajosan éljenzte.

Madarász Jenő Eötvös Károlyt el-tette.

Meszlényi Lajos, a lakoma másik rendezője, mint a legszerényebb házikasszony szólott fel. A pákozdi csatának egyik hőse van a társaságban, a ki ép oly hősiességgel védelmezte most a megyét, mint hajdan a hazát. Ez Perczel Miklós, érte emeli az első poharat; a másodikát azért, a kivel együtt üldözi a megyét és együtt védelmezte a megyét: Lázár Jenőért; a harmadikat pedig azért a kit a társaság Szapáry grófnak köszönhet. Nem esett még meg rajta, hogy a kormányparti emberrel együtt érezzen; de most ez megtörténik. Élteni harmadosorban Domahidy Istvánt (Zajos éljenzés.)

Ezután Ugron Gábor szólott fel, s rendkívüli hévvel, rendkívüli hatással mondott felkészítőt, a melyet többször szakított félbe a viharos éljenzés. Azon kezdte, hogy ha az igaz eszmék egyszerre beragyognának az emberek agyát és szívét, meg is hódítanák egyszerre az emberek akaratát. Az emberiség így bizonyára nagyon messze haladt volna, de okvetlen kisebb maradt volna; mert az emberiséget a harcok nevelik és teszik nagygyá.

Az ember legyen szabad, akaratának ura. Ezen alapszik a szabadság; ezen alapszik az önkormányzat. A történelemnek mindig legszebb részét képezi az, a mikor a kisebbség felemelkedik és hősiessé fegyvert ragad az elveikért; tudva bár, hogy elbukik de tudva azt is, hogy bukásával a nemes eszméket előbbre viszi.

A magyar nemzet már a multban megismerte jogát; gyakorolta az önkormányzatban, harczolt érte századokon át, vérzett érte nagyon sokszor. Mikor mi — ugymond — az önkormányzatért harczolunk s ez a harc nem az érdeke harca. Tudjuk, hogy nem kapunk semmi egyebet, csak szenvedést. Az a miért küzdünk nem a mi hasznunk lesz, ha lesz, hanem a jövő nemzedéké.

A mikor hétfőn Prónay Dezső báró a házban felszólt, s a tiszta ész okaival kérte a tárgyalás elhalasztását, minket nem a békességnek szelleme hatott át, hanem a harcnak szelleme, mert mi nem akarjuk megadni magunkat, hanem tovább akarunk küzdeni. Bármilyen legyen a jövőnk, mi magunkat meg nem adjuk. Minket a harcznak szelleme vezet, s megemlékeztünk a görög költő amá szavaira, hogy nem elég dicsően élni, hanem dicsően kell meghalni is.

A Prónay báró hétfői felszólalására a a pulya kormány azt kéri, hogy mi adjunk garanciát. Miért adjunk mi garanciát és kinek adjuk azt. — A hazudozás nem a mi

mazást nyerni, s még azon felté a Hunter Henry házában mint velük egyenlő rangú lett elfogadva. Meg fogjuk látni, hogy miképen halad előré.

V.

A Gwinn kisasszony látogatása.

Ha volna történet reá, úgy a Clay Ausztin haladását lépésről lépésre követhetnénk figyelemmel kísérve előmenetelét és hátrányait mert, hogy az ő útja sem volt nehézségektől ment — azt gondolhatni. En nem tudom, hogy kié az.

Ha valaki azt gondolta, hogy ötlet mint tökéletet fogjuk bemutatni az csalódot.

— De neki azért sikerült az utján erkölcsi bántalom nélkül megmaradni, mert ő a szó teljes értelmében tiszta erkölcsi és jellemű férfiú volt.

De nincsen sem időnk sem terünk, az ilyen egyedül ötlet illető részletekben erezkedni.

Egy napon Clay Ausztin az iroda egyik kis szobájában állt, egy bizonyos tervet javított, mely csak durván volt rajzolva. Az ő kezdetéhez képest nagyon meleg volt.

Már elbéli három vagy négy hónapja mióta Ausztin a Hunter testvéreknek dolgozott. — Az iroda szolga ment be és zavarta meg.

— Kérem mondá egy lady várakozik kint, azt kérdezteti, hogy láthatja-e a fiatal Clay urat.

Egy lady! Ismétlé Ausztin csudálkozva.

Ki az?

Azt gondolom hogy vidéki, mondá az éles megfigyelő fiú.

Egy nagy bokréta van a kezében és egy barna táská.

Gyász ruhában van? Kérdé Ausztin, mert az agondolat villant meg agyában, hogy talán Thornimsténe jött a városba.

mesterségünk kanem a kormányé, az ámitás és komédiázás az ő szerepe, nem a miénk. Mi csak indignációval fordulhatunk el attól hogy a kormány mi tőlünk garanciát kér.

Ki hallott olyant, hogy egy kormány rossz javaslata érdekében az ellenzék adjon garanciákat. Ilyen kívánság csak egy olyan gyerek-kormánytól telik ki, a milyen a mostani. Minden férfinak kötelessége a harcz és mi tudni fogjuk, hogy miképen kell teljesíteni kötelességünket.

A kormányelnöknek az az eljárása, hogy a mi felzsolalásunkra a hírlapokban ad feleletet, nem pedig ott, a hol azt hozzá intézték, a parlamentben, kicsinyes bujkálás a kérdés elől, minden mi mellettünk szól, semmi okunk nincsen a ostiggedésre, minden amellet szól, hogy kitartsunk küzdelmünkben.

A törvényjavaslat, mely a képviselőház előtt van, nem csél, hanem csak eszköz, még pedig hitvány eszköz. A nemzetet le akarják igázni, a mi pártunkat ki akarják irtani.

Erre való eszköz ez a törvényjavaslat. De mi férfiak vagyunk, s harczolni fogunk kitartással, mint a görög hős. Dicsően élni és dicsően halni. Ez a férfi feladata. Emelem poharamat a győzelemre. Hadd lássuk meg ebben az országgyűlési ciklusban a második kormánybukást. Hadd lássuk ellenfeleink erőnkét, érezzék ennek hatalmát; tudják meg, hogy Magyarországon megbukik az, a ki az alkotmányt tönkre akarja tenni. Az ellenzék közel álló diadalára emelem poharamat!

Hosszantartó éljenzés és taps követte Ugronnak gyönyörű beszédét, melynek itt csak eszmemenetelt adtuk.

Perczel Miklós élteti a kisebbséget, a mely ha győzni nem is képes, de arra elég erős lesz, hogy megakadályozza a rosszat.

Thaly Kálmán a nagy idők jelenlevő férfiai. Irányit, Perczelt s Fornaszek Sándort élteti. (Zajos éljenzés.)

Lázár Jenő bár nem tartozik a párt-hoz, kifejezést adott a párt nézeteinek. Kár-hoztatást érdemel az, a ki meggyőződését szabadon ki nem jelenti, a mikor nemzeti jogok védelmére van szó. Ha a képviselőház a szívek érzelme szerint alakulna, bizony másképen alakulna, mint most. Bár nem tartozik a függetlenségi párt-hoz, tiszteli ennek törekvéseit. A függetlenségi párt-ra emeli poharát. (Zajos éljenzés.)

Prónay Dezső br. egy historiai anekdotát mond el. Mikor II-ik Rákóczy Ferencz alatt a békealkudozások folytak, jelen volt Hollaudia követe is. A kitűnő sajtot termelő ország képviselője mindenféle közbeszózással zavarta a tanácskozást. Berossényi egyszer közbekiáltott neki: „Nem sajt kell nekünk, hanem szabadság!” A kormány most, a mikor mi garanciákat követelünk, nem is sajt-t, hanem csak afféle sajt-takarót kínál. De ő erre azt mondja, hogy nem sajt kell nekünk, hanem szabadság!

Thaly hangoztatja, hogy a szabadságot csak Kossuth képviseli, éljen Kossuth Lajos (Perczekig tartó zajos éljenzés.)

Pártos Béla Thalyt és Szederkényit élteti. Petrich Ferencz Perczel Miklóst élteti. Eötvös Károly a sajtóra őríti poharát. Gróf Károlyi Gábor későn jöven helyre akarja ütni hibáját, azért őríti poharát.

Gyász ruhában? ismételte a fiú, de hogy fehér fátol van a kalapján.

— Oh, — mondá Ausztin. — mond meg neki, hogy jöjjen be. De én nem ösmerek olyan ladyt a kinek rám szüksége volna vagy akinek azért, ha van, ide kellene jönni gondol magában.

A vendég, egy napon magas asszony, bejött. Barna selyem ruha volt rajta, és egy nagy plaid, s a szalma kalapján fehér fátolt viselt.

— A barna táská, mit a fiú említett, a kezében volt: de a bokréta az ajtón kívül levő padra tette.

Ausztin felállott, hogy fogadja.

— Ugy e Clay Ausztin meg vagy lepetve, hogy látz? — De, miután dologba jöttem Londonba — mint rendesen szoktam az árnyék ebben a szakában, — elkértem az adresszet Thornimsténetől, m-rt egy pár kérdés van hozzá.

Ninden teketória és felhívás nélkül leült egy székre.

— Ausztin, inkább a hangjáról mint a vonásairól — mert sűrű fátoltól leeresztve tartotta — felismerte. Látogatója Gwinn kisasszony volt. — Rémlátni ösmerte fel. Hunter Henry az udvaron volt, bár melyik pillanatban bejöhethet, és akkor egy olyan jelenet következhetne, a milyennek szemtanuja volt. Az az úgy gyakran jutott eszébe és sokáig tündökött rajta. Vajon Hunter Henry csak ugyan olyan idegen volt Gwinn kisasszony előtt, a milyennek lenni őt magát állította?

— Mit tegyek vele? — gondola Ausztin.

Tedd be az ajtót — mondá Gwinn kisasszony rövid parancsoló hangon mert a fiú nyitva hagyta azt.

Bocsánatot kérek Gwinn kisasszony!

rát arra, a ki nem alkszik, s 1849-ben is az volt, a ki ma, ez Irányi Dániel.

A lakoma késő este a legjobb hangulatban ért véget.

Családi dráma.

Budapest júl. 14.

Az arany csengéshez, a bankó ropogáshoz szokott bűrveilágnak halottja van.

A pénz, az a hitvány, tehetetlen anyag, melyet kezükben forgatnak, most fellikerekedett, háborúra kelt a gazdag ellen, csatát kezdett azzal a ki a kis ujjával forgatva valamikor, legyűrte s irtóztatós győzelmet ül fölötté.

Fiatal, alig harmincz éves erős férfi az, a kit az anyagi körülmények összezuztak. Ennek élete kevés volt az áldozat oltárán, oda dobta szép ifju feleségét, oda dobta szép szolid piczi leányát.

A szomorú hír hamar terjedt Budapestben, eljutott a bűrzére is, mindenütt részvételt halgatták,

A véres tragédiáról a következőket irhatjuk:

A Teréz-kúrti első számú ház előtt ma reggel óriási néptömeg állott, melyet a déli órákig alig tudtak a rendőrök szétozlatni.

Véres tragédia színhelye volt mára virradóra a ház, a tragédiáról beszélt mindenk.

A III. emeleten három szobás lakásban lakott három hónap óta Polák vagyis inkább Földes Sámuel, gabonakereskedő fiatal szép feleségével Földesi Dórával, Földesi, budapesti polg. isk. tanító leányával, és 3 éves Etelka nevű leánykájával. Valami két hónapja hozzájuk költözött Juszt Paula iskolás leány Földesné unokahuga is.

Jó egyetértésben éltek, a szomszédok a legcélszerűbb összeköttetést se tapasztalták mely a családi boldogságot zavarta volna. A fiatal asszony mindig vidám volt, férjénél se hiányzott a jó kedv, csak egy idő óta el-el komolyodott egy kis időre.

Mikor összekérültek, Földes a nagykorona-utcai Fischl S. B. nagykereskedésnek volt a főkönyvvizsgálója 1800 frt évi fizetéssel, s ott maradt a czég bukásáig, a mostani év január haváig, mikor az üzlet vezetője, kénytelen volt a személyzetét jó részét, és Földest is elbocsátani. A fiatal családfőt megrendítette az elbocsátás, de azonnal tudta mibe kezdjen. Nehány nagy gabona kereskedőhöz szögödött tignyöknék, s maga kezére is dolgozott, annyira, a mennyire megtakarított pénzeszközök engedte. Sőt újabb időben játszott a bűrzen is.

A pénzforgatás hitellel jár, s ez volt Földesnek a szerencsétlensége. Újabb időben a bűrzen is sokat vesztett, a hitelezői is főtogatták. Elvészett állását sokszor gyakrabban emlegette,

Tegnap délben mikor bazaar szokatlan borult volt a homloka. Aligha nagyot nem vesztett a bűrzen. Komolysága egész délután nem változott, még felesége és gyermekei kedves kis lánya csacsogására se vidámlott meg.

Este lakozás volt náluk. Langfelder Ede az asszony vidéken lakó nagybátyja s több rokonuk volt ott. A vendégségnek 11 óra felé szakadt vége. Azután még soká égett a világ, mert az a szál gyertya, a melyet a vendégek távozásakor gyújtottak meg, egészen kiégett.

A család ezután az utcára néző hálószobába tért pihenőre, melybe egyik oldalról a tiszta szoba, a másiktól egy kis szoba ajtaja nyílik. Ebben a szobában aludt Juszt Paula, a gazdasszony unokahuga. A kis szoba-

— szakítja félbe Ausztin, kibe a szükség batorságát öntött. Amár örültek, hogy láthatom, de jelenleg annyira el vagyok foglalt hogy lehetetlen a beszélgetésre időt szakítanom. Határozza meg a helyet hol a hivatalos óra után ma este bármikor tiszteletemet tehessem.

Gwinn kisasszony körül jártatta szemait a szobán, mint ha az Ausztin szavainak a megerősítését keresné.

— Nincs neked olyan szorgos dolgod, hogy egy pár percet ne szakíthatnál nekem. Csak egy terrajtot néztél át.

— Ez olyan terv, melyre szükség van: — és ezzel igazat mondott. — És bocsássá meg ha egész udvariassággal figyelmeztetem — hogy az időm és, ez a szoba nem az enyém, de a főnökömé.

— Fiu! — mi czéliből igyekezel tőlem megszabadulni? — Hogy valami czéldől van benne, azt látom.

— Ausztin töviseken állott. — Ő nem tilt le.

Az ajtó közelében állott rajzonnal a kezében, azt reménylve, hogy vendégét ezáltal távoztassa bírja. — E pillanatban lépteket hallott, s az iroda ajtaját kinyitották.

Hunter ur lépett be. Egy asszonyt látva hirtelen megállott, mert ez szokatlan látvány volt itten, azt gondolta, hogy egy olyan idegen aki Clay urhoz jött. A sűrű fátol által eltakart vonásokat nem lehetett tisztán kivenni, és Hunter ur csak felültelesen pillantott rá.

Gwinn kisasszony ellenben jól megnézte őtet, mindenivel ez volt a szokása, s udvariasságból meghajította a fejét; mire válaszul Hunter kapott emelt és ismét kiment.

— Valamelyik főnököd? — jegyzé meg Gwinn kisasszony.

(Folyt. köv.)

bától az udvar felé esik a konyha, melyben Rácz Róza cseléd hált.

Mikor reggel 7 óra tájban a cseléd Mikelt, felkeltette Paulát is, hogy a ruhát meg tisztogassák, s reggelit készítsenek.

De a hálószobába sehoggy be nem juthattak; az ajtó be volt zárva.

Dörömböltek az ajtón egy darabig hasztalan volt.

Rendőrt hívtak, azután pedig lakomalegényt s az ajtót felnyitatták.

Irtóztató látvány tárult előbük; irtóztos esemény játszódott le egyszerre a szobák előtt.

Az ember ott fektött az ajtóval szemben levő, hatalmas nagy tükör előtt, vért-csában, mozdulatlanul. Ötlővést kiöltő pisztolyt tartott göröcsben a jobb kezében, halántékán irtóztatós seb tátongott, ilyen keresztül a golyó agyába fordult.

Töle jobbra esett a gyermekágy, és valamivel belül volt a nagy ágy, melyen felesége aludt.

Mind a két ágy csupa merő vér volt. A kis leánynak a fejét a golyó egészen keresztül furta, s csak a gyermek ágy alján, a derékalj alatt állott meg. Pieni kis szája még nyitva volt, hogy edes álmát aludta. A gyermeket álmában gyilkolta meg apja.

Az asszony arczát sem igen tisztított el a halálos küzdelem, de hogy nem álmában ölte meg a golyó, bizonyítja, az hogy két keze hátra volt kötve egy fejről való kendővel, s hogy két lövés sebe van a halántékán.

Az asszony az első lövés után, még halántékát érte megmozdult, s ekkor költözött össze a kezét, hogy egész tehetetlenül vágják. Aztán, hogy, örökre elhalgattassa, még egyet lött halántékába.

Mikor már a gyermeket is örökre elnémitotta, baloldala fordította mindkét áldozatot, hogy a vér minél szabadabban folyjék, hogy a tetem minél előbb kihűljön. Azután a tükör elé állt, hogy annál biztosabban cselezhesse, a egy golyóval lökte magát az élők sorából.

A tragédia be volt fejezve.

A gyalui havasok népe.

Bánffy-Hunyad júl. 14.

Tekintetes Szerkesztő ur! Bennünk közvetlenül érdekelnek azok az események, melyek a gyalui havasok történetek, s melyekről talán most először olvasunk írásokat a kolozsvári s a fővárosi sajtóban.

Vidékünk közbirtokosságának határai az erdeje a kincstári erőkkel. A havasi mő-cok lopják azt is, lopják a mienkét is. Erő védszemélyzetünk pontos megtámadásának van kitéve s nem egyszer volt eset, hogy életükkel lakoltak kötelességük teljesítéséért.

A havasi mőcz szerzett, de legfőbb szőr lopott erdő termény árui heti vásároknál Bánffy-Hunyadra hozza be. Nehány százán jönnek be minden heti vásárra. Miután eladták holmijaikat, a zug korecsmákba térnek be s bepálinkáznak, hogy jobb kedvvel mohessenek haza. Ivás közben megbeszélnek a további tenni valójukat otthon.

Bámulatos az is, hogy egy olyan óriási terület közepén, a milyen nagy területet a gyalui havasok képeznek, csendőrlomlás nincsen.

Milliókat érő kincs fekszik ezekben az erőkben, a mik százezrekben kamatoznak, csaknem anyai értéket évenként ellopnak a hiányos ellenőrzés következtében és még sem jut eszébe az államnak, hogy a havasok közepébe a mint az a székelő földön és másutt is van, csendőrlomlásokat telepítsen.

A Frenkel czég, mely az itteni közbirtokosság erdeit kihasználásra 10 évre kibérelte, s a mely a bélesi korecsmánál a mariseli határon gőzfűrészt épít, lépéseket szándékozik tenni most az iránt, hogy a havasra csendőrlom állomás telepítéséért a fűrészközelébe. A csendőrlomnak hajlandó volna lakást is építeni s türelmével ellátni. A legjobb mód volna tehát arra, hogy a havasi nép csendőrlom fellátása által megfélektessék.

Mindenesetre azonban addig is, a míg léteztine egy csendőrlom állomás, minden bánffy-hunyadi hativás után szükséges volna nagyobb számból álló csendőrlomjártót a havasra küldeni, a kik cirkálnának és ellenőriznék ezt a főlvad népet a mig az tömegből szétoszolva haza vonul, mert sosem lehet tudni, mikor támad kedvük bepálinkázott fővel egy iszonytató vérfürdőt rendezni.

(Folyt. köv.)

Idegének Kolozsvátt.

(Julius 16.)

Hungária szálló. Salamon Lajos ispán Balázskei Protovinszky Ferencz kereskedő Wolfsberg, Nedeczy János földhibirtakos Munkács, Werzár György kereskedő Bécs, Agulár S. kereskedő Bécs, Schlesinger Leopold kereskedő Bécs, Ruzicska Sigmund kereskedő Bécs, Bernát István kereskedő Bpest, dr. Breitenfeldt Ferencz orvos Bpest, dr. Schächter Miksa orvos Bpest.

Bázián szálló. Kupa Viktor jogász Deés, Zsák János postamester Törölköz. Dr. Bányi N. orvos Sz.

H i r d e t é s e k.

UDVARHELY MEGYÉBEN,

Székely-Udvarhely város mellett,
vasút állomáshoz közel

400 katastrális hold

**KITÜNŐ TAGOSÍTOTT
FÖLDBIRTOK,**

hirneves téglá és cserépgyárral,
nagy forgalmu savanyuvíz-kuttal
és számos bérházzal,

folyó évi Szent-Mihály naptól
6 évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni:

UGRON ÁKOSSAL

645.

Székely-Udvarhelyen.

(3-5)

ELADÓ HÁZ.

KOLOZSVÁRTT,
a belkirály-utczai 28-ik számú

házas-telek

szabad kézből eladó.

Ertekezni lehet délután 1—3 óráig a tulajdonossal,
külmagyar-utczai 15. szám alatt.

650. (1-3)

Fiatal, nőtlen, szorgalmas

GAZDATISZT

felvétetik

Ugron Gábor urnál

Székely-Udvarhelyen.

Bizonyítványok melléklendők a pályá-
zathoz.

646. (3-3)

Eladó ház

Hidelvén,

Nagy-utczai 57. szám alatt

szép nagy kerttel együtt.

Ertekezni Boldog-utczai 14. sz. alatt

Kolozsváron.

632. (3-6)

Sz. 90—1891. végreh.

653. (1-1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a közhalmi tekintetes kir. járásbíróóság 2265—1887. sz. végzése által a közhalmi takarékos és előlegezési szövetkezet végrehajtó javára daróczi Albu Lázár és neje ellen 600 frt s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1891. évi április hó 9-én bíróság lefoglalt és 329 frtra becsült 2 ökör, 20 juh, 4 kecske, 1 vasas felvágás szekér — a 67. §-ra figyelemmel — 600 frt tőke, ennek 1888. évi január hó 1. napjától járó 8% kamatai, eddig összesen 46 frt 62 kr. per-, 3 frt 27 kr. árverés hirdetési költség erejéig nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 756—1891. polg. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a község házában Darócson leendő eszközössége 1891. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Oklándon, 1891. évi július hó 12. napján.

LŐRINCZI KÁROLY,
kir. bírósági végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

A kolozsvári kath. Schütz-alap terhére 1891—92. tanév elejétől kezdve berendezendő és megnyitandó nagy-utczai új népiskolánál rendszeresített két tanítót és egy tanítónőt a felvételére céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állomások mindeniténnek évi javsádmánya: a) 480 frt fizetés; b) 120 frt lakpénz, vagy természetbeni lakás; c) a tényleg befolyó tandíjból ez idő szerint egyharmad arányban való részesedés.

Pályázni kívánók tanítói képesítő oklevéllel, eddigi szolgálatairól szóló bizonyítvánnyal, keresztlevelel, esetleg más nyelv és egyéb ismereteiket bővebben feltüntető okmányokkal, tanítónők ezenkívül a női munka tanításban való jártasságukat igazoló okmánnyal felszerelt folyamódványaikat, nagybetűsűen Lőnhard Ferencz erdélyi püspök urnak Gyulafehérvárra címezve, de

folyó évi augusztus hó 10-ig

mindenesetre alatt irt plebániái hivatalnak nyújtásuk be.

Az illetők egyelőre csak ideiglenes minőségben egy próbaévre neveztetnek ki, de ha ezen idő alatt alkalmasoknak találtnak, véglegesítettnek.

Róm. kath. plebánia hivatal.

Kolozsvártt, 1891. július hó 15.

Biró Béla a. t.
kanonok-plebánia.

652. (2-2)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvizet Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig ismert égvényes vasas savanyúvizek legelsőjének jelentetett ki.

Az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés és a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzavarokban, altesti vérbőségekben, vérpanaszokban, aranyérben, rázkódó és kedélykórban, máj- és lépbetegségeknél, az epe kivételű csőveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszterj s váltólázakból származott lépdegőkben, fejlődési sápkórban és ezen alapuló hórszám zavarokban, különösen vészegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fűnyelkő-lerakódás és húgykő képződéseknél, a méh idült tömüléseinek, dagainál, fehér folyás és rendetlen havazásnál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csúzbajokban.

Az ásványvizet használatával kapcsolatosan újonnan berendezett meleg és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecske-tej, savó, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászati áll az azt igénylők rendelkezésére.

Vannak fürdőorvosok, gyógytár, távirtda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 50 krtól fennebb; az étter-

mekben nagyon jutányosan étkezhetni. Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó-termek, tornaszat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók és kirándulások, ugyancsak egy első rangú cigány-zene.

Vagyontalan betegek hatóságlal ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármely irányban jövő gyógyvendégek a földvári vasútállomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas-kocsik szállítják a gyógyvendégeket. Társas kocsi, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. a szállítási díj, 15 kilogramm szabad máhával. Tulsúly máhájért 50 kgrig 30 kr. Magánkocsi ára egy család részére 3 frt, a megfelelő máhadíj. E kocsikra jegyek a földvári állomástól kaphatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad

Előpatak, 1891. évi május hó 15-én.

522. (19-x)

A fürdő-igazgatóság.

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS

ÜZLETFELOSZTÁS MIATT

a volt Merza Gerő-féle

NŐI DIVATÁRU-ÜZLETBEN (Főtér)

potom áron!

A VÉGELADÁS CSAK RÖVID IDEIG TART.

621. (9-x)